

בבית-הדין האזורי לעבודה בחיפה

ס"ע 7398-04-11

1
2
3
4
5
6
7

לפני:

כב' הנשיא אלכס קוגן

נציג ציבור (עובדים): מר אלי רומאני

נציג ציבור (מעסיקים): מר אורי קיזר

התובעת:

לאה לבב

ע"י ב"כ עוה"ד יאיר ארן

נגד

הנתבעת:

עיריית חיפה
ע"י ב"כ עו"ד יוספזון

מתייצבות בהליך:

מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז חיפה

הסתדרות האחים והאחיות בישראל
ע"י ב"כ עוה"ד נעמי לנדאו

8
9
10
11

פסק דין

12

1. גב' לאה לבב (להלן: "התובעת") אחות במקצועה מועסקת על ידי הנתבעת

14 כאחות ביחידה לטיפול נמרץ לב במרכז הרפואי "בני ציון" מיום 01.10.92.

15

2. הנתבעת הינה רשות מקומית הפועלת מכוח דין והיא הנושאת באחריות למרכז

17 הרפואי "בני ציון" שהינו בית חולים עירוני-ממשלתי בו עובדת התובעת.

18

3. התובעת הגישה תביעה לתשלום תוספת "כוננות" בגין שעות כוננויות לילה

20 שביצעה בתקופה שחלה מחודש 4/04 ועד לחודש 12/10 החל מהשעה 23:00 ועד

21 השעה 07:00 בגינה לא שולמה לה כל תמורה לטענתה. מקורה של תוספת זו

22 בהוראות ההסכם הקיבוצי הכללי מיום 21.10.79 המסדיר את תנאי עבודתם של

23 האחים/אחיות במדינת ישראל במסגרתו נקבע הסדר לפיו הם זכאים לתשלום

בבית-הדין האזורי לעבודה בחיפה

ס"ע 7398-04-11

- 1 עבור כוונות. (להלן: "הוראות ההסכם הקיבוצי הכללי מיום 21.10.79" או
2 "ההסכם הקיבוצי").
3
4. בשים לב לעובדה, כי במוקד התיק יש לדון בהוראות ההסכם הקיבוצי הכללי
5 מיום 21.10.79 נדרשו הצדדים להסכם זה, הסתדרות האחים והאחיות בישראל
6 והמדינה בהתאם להחלטה מיום 20.02.12 להגיש עמדתם ולהבהיר באם
7 מבקשים הם להצטרף להליך זה. בהמשך להודעת המדינה ניתנה החלטה ביום
8 20.09.12 אשר מורה על צירוף המדינה כצד להליך בהתאם לבקשתה.
9
- 10 5. במסגרת דיון שהתקיים בתיק זה בתאריך 20.03.13 ונוכח הוראות סעיף 8
11 להסכם הקיבוצי הכללי מיום 21.10.79 העוסק בחילוקי דעות לביצועו או
12 לפירושו של ההסכם, הסכימו הצדדים להסכם הקיבוצי להפנות המחלוקת
13 בשאלה שמעורר הליך זה לוועדה פריטטית.
14
- 15 6. בהודעה משותפת מיום 24.02.14 שהגישו הסתדרות האחים והאחיות בישראל
16 ומדינת ישראל באשר לתוצאות הוועדה הפריטטית, הבהירו אלה, כי הם רואים
17 עין בעין את פרשנותו של ההסכם הקיבוצי מיום 21.10.79 כדלקמן:
18
- 19 **"א. ההסכם הקיבוצי קבע כי על כל שעת כוונות (כהגדרתה בהסכם**
20 **הקיבוצי – "מצב בו נדרש העובד, על ידי המוסמך לכך, להישאר**
21 **רתוק לביתו (או מקום מוסכם אחר), על מנת לענות לכל קריאה,**
22 **מצד המוסמך לכך, ולהתייצב במקום העבודה לשם מילוי**
23 **תפקידו", זכאית האחות לתמורה שקבועה בהסכם הקיבוצי.**
- 24 **ב. בהתאם לכך אם האחות שובצה מראש לכוונות של 8 שעות היא**
25 **זכאית לתמורה המפורטת בהסכם עבור 8 שעות. אם האחות**
26 **שובצה מראש לכוונות של 16 שעות היא זכאית לתמורה**
27 **המפורטת בהסכם עבור 16 שעות.**
- 28 **ג. מוסכם והובהר כי דרישת המוסמך לכך מראש היא הכרחית**
29 **ואין הנחה של אחות ששובצה לכוונות לפרק זמן כלשהו זכאית**
30 **בהכרח אוטומטית לתמורה עבור 16 שעות דווקא.**

בבית-הדין האזורי לעבודה בחיפה

ס"ע 7398-04-11

- ד. למען הסר ספק הובהר כי יתכן שאחות, שאינה משובצת
לכוננות, תקרא "קריאת פתע" על פי הכללים הקבועים לעניין
קריאת פתע ובמקרה שתתייצב לקריאת הפתע תקבל על כך
תמורה על פי הכללים הקבועים לעניין קריאת פתע" (ההדגשה
הוספה - א.ק).
7. בשים לב לאמור טענו הסתדרות האחים והאחיות בישראל ומדינת ישראל
הצדדים להסכם הקיבוצי בהודעתם המשותפת שהשאלה המונחת לפתחו של
בית הדין היא שאלה עובדתית התלויה בנסיבות המקרה הספציפי.
8. משכך, ובהמשך להודעת הצדדים להסכם הקיבוצי הכללי מיום 21.10.79 במרכז
התביעה שלפנינו עומדת להכרעה השאלה האם התקיימו במקרה דנן **התנאים
העובדתיים** לזכאות התובעת לתשלום תמורה בגין כוננות, כנתבע בתביעה.
- מקורה של תוספת זו בהסכם הקיבוצי הכללי שנחתם בתאריך 21.10.79 הקובע
לאמור:
- 2. הגדרות**
- א. **"כוננות"** – מצב בו נדרש עובד, על ידי המוסמך לכך,
להישאר רתוק בביתו (או מקום מוסכם אחר), על מנת
להיענות לכל קריאה, מצד המוסמך לכך, להתייצב
במקום העבודה לשם מילוי תפקיד. זמן הכוננות הוא
מחוץ למכסת שעות העבודה הרגילות של העובד ומחוץ
לשעות העבודה הרגילות של המוסד בו הוא כונן. "
9. **בשים לב להוראות ההסכם הקיבוצי השאלות העיקריות הנדרשות לבירור
בתיק זה הינן:**
- א. **האם התובעת אכן נדרשה לבצע כוננויות לילה ?**
ב. **האם מדובר בכוננות לילה או בקריאת פתע ?**
ג. **האם הדרישה לכוננות כאמור נעשתה על ידי הגורם המוסמך ?**

בבית-הדין האזורי לעבודה בחיפה

ס"ע 7398-04-11

- 1 האם הנהלת המרכז הרפואי הייתה מודעת להפעלת כוננות האחיות
 2 בחדר הצנתורים סביב השעון 24/7 מאז הגיע פרופ' רוזנשיין לנהל את
 3 המחלקה הקרדיולוגית ופשוט נקטה במדיניות של "התעלמות מדעת"
 4 ו/או "עצימת עיניים"?
 5
 6 10. מטעם התובעת ובנוסף אליה העידו מטעמה בתיק, פרופ' אורי רוזנשיין מנהל
 7 המחלקה הקרדיולוגית בבית חולים "בני ציון" מ-2003, מר מרואני מילאד אח
 8 ביחידה לטיפול נמרץ לב מ-1987, והגב' שרה מוחמדאט אחות אחראית ביחידה
 9 לטיפול נמרץ לב ב"בני ציון".
 10
 11 מטעם הנתבעת העידו בתיק זה ארבעה, הגב' שירי שרוני מדליון מנהלת מחלקת
 12 משאבי אנוש במרכז הרפואי "בני ציון", מאז שנת 2013, הגב' שושנה לזרוביץ'
 13 אחות אחראית מחלקת טיפול נמרץ בין השנים 2000-01.05.12, ד"ר אלימלך
 14 קינרייך סמנכ"ל המרכז הרפואי "בני ציון" מאז שנת 1994 והגב' אילנה
 15 פטרפריינד, אחות ראשית במרכז הרפואי "בני ציון" מאז 2001.
 16
 17 טענות הצדדים כפי שאלה עולות מכתבי הטענות:
 18
 19 טענות התובעת:
 20
 21 11. החל משנת 2003 עת התחלף מנהל מחלקת צנתורים ונכנס לתפקידו זה פרופ'
 22 רוזנשיין שינתה המחלקה אופייה כך שהכוננות במחלקה זו התאימה עצמה
 23 לרפואת צנתורים דחופים שהייתה מקובלת בהרבה מאוד בתי חולים בארץ
 24 באותה תקופה, רפואה המתפרסת על פני כל שעות היממה.
 25 במסגרת האמור נתבקשה התובעת על ידי האחות האחראית עליה הגב' שוש
 26 לזרוביץ' להצטרף לצוות חדר צנתורים ולבצע כוננויות לצורך צנתורים דחופים,
 27 כאשר הכוננות מתחילה לאחר הססיה (בין השעות 15:00 ל-18:00) ומסתיימת
 28 למחרת בשעה 07:00 ואילו בסופי שבוע וחגים מתחילה הכוננות ביום ו' בשעה
 29 13:00 ומסתיימת ביום א' בשעה 07:00.
 30

בבית-הדין האזורי לעבודה בחיפה

ס"ע 7398-04-11

- 1 פרופ' רוזנשיין מנהל המחלקה, כמו גם האחות האחראית הגב' שוש לזרוביץ',
2 דרשו מהאחים/אחיות שהם חלק מצוות מצנתר אשר שימשו ככונני ערב, להיות
3 מחויבים להמשך הכוננות בלילה. הכוננות התחלקה בין התובעת ואח נוסף, מר
4 מרואני מילאד כאשר כל אימת ששובצו התובעת ו/או האח מרואני במשמרת
5 ערב הם נדרשו לשהות בכוננות במשמרת לילה, אלא אם כן הם דאגו להחליף
6 ביניהם זה את זה במשמרת הנ"ל.
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
12. פרופ' רוזנשיין מנהל המחלקה, כמו גם האחות האחראית הגב' שוש לזרוביץ',
דרשו מהאחים/אחיות שהם חלק מצוות מצנתר אשר שימשו ככונני ערב, להיות
מחויבים להמשך הכוננות בלילה. הכוננות התחלקה בין התובעת ואח נוסף, מר
מרואני מילאד כאשר כל אימת ששובצו התובעת ו/או האח מרואני במשמרת
ערב הם נדרשו לשהות בכוננות במשמרת לילה, אלא אם כן הם דאגו להחליף
ביניהם זה את זה במשמרת הנ"ל.
13. התובעת פנתה מספר פעמים אל האחראים והממונים עליה בבית החולים כמו
גם לגב' פטרפרינד, מנהלת הסיעוד של בית החולים (האחות הראשית במרכז
הרפואי בני ציון מאז שנת 2001) ובכל ישיבת צוות צנתורים שבה נכחה האחות
האחראית הועלה נושא התשלום בגין כוננויות לילה כאשר נאמר לה במהלך כל
התקופה שהנושא בבדיקה.
14. בשים לב לאמור, טענתה המרכזית של התובעת הינה, כי בהתאם להוראות
ההסכם הקיבוצי הכללי מיום 21.10.79 המסדיר את תנאי עבודתם של
האחים/אחיות במדינת ישראל נקבע הסדר לפיו זכאים האחים/אחיות אלו
לתשלום עבור כוננויות הלילה ולכן היא זכאית לתשלום תוספת כוננות לילה בגין
כוננויות משמרות לילה שביצעה בפועל במהלך התקופה הרלבנטית לתביעה.
- טענות הנתבעת:**
15. התובעת הועסקה ביחידה לטיפול נמרץ-לב הנמנית עם סוג המחלקות הרפואיות
"המיוחדות" מבחינת אופי עבודתן כאשר היא מעניקה מענה וטיפול רפואי מציל
חיים לחולי לב במצבי חירום ומצבים מורכבים אחרים.
16. מתוקף אופי העבודה הייחודי ביחידה נדרשים העובדים להגיע באופן דחוף
ומיוחד לעבודה. מתוקף אופי עבודה ייחודי זה הוקצתה ליחידה לטיפול נמרץ
לב מכסת כוננויות חודשית המביאה בחשבון את השעות שלאחר סיום יום
העבודה. מכסת הכוננויות הוקצתה לשעות שהחל מהשעה 15:00 ועד השעה
23:00 בימים א'-ו' ובימי שבת וחג בין השעות 07:00 ועד השעה 23:00. משעות
אלו יש לנכות שעות "ססיות" המבוצעות עלי די התובעת.

בבית-הדין האזורי לעבודה בחיפה

ס"ע 7398-04-11

- 1
- 2 17. בכל הזמנים הרלוונטיים לתביעה לא הייתה הקצאה לכוונות לילה בשעות שבין
- 3 23:00 ועד 07:00 וזאת בשל העדר תקצוב ו/או צורך בעובדי יחידת הצנתור
- 4 ומשום כך אין מדובר בשעות כוונות. בהתאם לצורך הוועק עובד מביתו באופן
- 5 מיוחד ובגין כך שולם עבור "קריאת פתע" זו.
- 6 התובעת ידעה והסכימה להסדר זה לפיו תשולם לה תוספת של "קריאת פתע"
- 7 כל אימת שנקראה להתייצב.
- 8
- 9 18. על פי נוהג שהשתרש ביחידה משך שנים רבות, מתוך הסכמה בין אחיות
- 10 המחלקה והממונים, בעת קריאת פתע בשעות משמרת לילה, היו מנסים תחילה
- 11 להזעיק את האחיות שהייתה רשומה באותו יום לכוונות משמרת הערב, ובמידה
- 12 ולא היה מענה ו/או לא הייתה נכונות מצדה להגיע באופן דחוף ליחידה, היו
- 13 עוברים ויוצרים קשר עם האחיות הבאה ברשימה.
- 14
- 15 19. אופי העבודה כאחות ביחידה לטיפול נמרץ לב חייב זמינות מיוחדת למקום
- 16 העבודה, גם מחוץ לשעות העבודה ו/או שעות הכוונות המוגדרות בפועל כאשר
- 17 האחיות יודעת, כי היא עלולה להיקרא בפתאומיות לעבודה אך אינה נדרשת
- 18 להגביל עיסוקיה או לשהות בביתה או במקום מיוחד אחר, כי אם חופשיה
- 19 לעיסוקיה השגרתיים.
- 20
- 21 20. לא הייתה כל דרישה מראש של הגורם המוסמך מטעם המרכז הרפואי לכוונות
- 22 לילה בין השעות 23:00 עד 07:00 ביחידת הצנתור. הגורם המוסמך הבלעדי
- 23 להורות לתובעת להיות כוונת היא מנהלת הסיעוד אשר לא נתנה לתובעת כל
- 24 הוראה שכזו.
- 25
- 26 21. הן התובעת והן פרופ' רוזנשיין אינם מבחינים בין המונח "כוונות" לבין "זמינות
- 27 למתן טיפולים" כאשר בפועל התובעת לא הייתה בכוונות במשמרת לילה אלא
- 28 הייתה זמינה במשמרת לילה וככל שהקפצו אותה במהלך הלילה שולם לה
- 29 תשלום לפי קריאת פתע.
- 30

בבית-הדין האזורי לעבודה בחיפה

ס"ע 7398-04-11

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31

טענות המדינה

22. המדינה מצטרפת לטענות הנתבעת וטוענת, כי התובעת שובצה מראש לכוננות רק עד השעה 23:00 - כך הובהר לה הן בכתב והן בעל פה, כי אלו הן שעות הכוננות המאושרות לה ולא מעבר לכך וכל זאת בהתאם להקצאה שבוצעה באמצעות הגורם המוסמך - מנהלת הסיעוד במרכז הרפואי.

לא חייבו את התובעת להיות כוננית לילה, אלא היא הייתה צריכה להיות זמינה לקריאת פתע כמו שכל יתר העובדים מחוייבים.

השתלשלות העובדות בעניין שבמחלוקת כעולה מהמסמכים ועדויות הצדדים:

23. בפתח הדברים נציין, כי עדותם של העדים מטעם התובעת פרופ' רוזנשיין, האח מוראני מילאד, האחיות האחראית הגב' מוחמדאת כמו גם עדותה של התובעת הייתה בהירה וקוהרנטית ואנו נותנים באלה אמון מלא. מנגד בעדויות עדי הנתבעת נמצאו לא מעט גרסאות סותרות ועוד נעמוד על אלה בהמשך.

השאלה הראשונה הנדרשת להכרעה היא - האם אכן נדרשה התובעת לכוננות לילה, להלן ננתח נושא זה

השינוי במחלקת הצנתורים:

24. כעולה מעדותו של פרופ' רוזנשיין, עם כניסתו לתפקיד מנהל המחלקה הקרדיולוגית ב"בני ציון" בשנת 2003 ועל רקע שינויים שחלו באותה תקופה בתחום הקרדיולוגיה, חל גידול במספר הצנתורים במדינת ישראל ובכלל זה במרכז הרפואי "בני ציון" בו עבדה התובעת. בזכות האמור ירדה התמותה מהתקפי לב במדינת ישראל בכ-50%.

בבית-הדין האזורי לעבודה בחיפה

ס"ע 7398-04-11

- 1 בעניין האמור העיד פרופ' רוזנשיין כדלקמן :
- 2
- 3 "ש. זה נכון יהיה לומר שמספר הצנתורים היום גדול מזה שנעשה
- 4 ב- 2004?
- 5 ת. בהחלט. ברמת מדינת ישראל וברמה הפרטנית של בני ציון
- 6
- 7 ת. שיהיה ברור, בעשור האחרון בזכות ה- 24/7 הזה התמותה
- 8 במדינת ישראל מהתקפי לב ירדה ב- 50%." (פרוטוקול מיום
- 9 18.3.15 עמ' 30 שורה 20 ועמ' 31 שורות 26-27).
- 10
- 11 25. החל משנת 2003 ועם כניסתו לתפקיד של מנהל מחלקת הצנתורים פרופ'
- 12 רוזנשיין, החל בית חולים "בני ציון" בהפעלת יחידת הצנתורים לראשונה משך
- 13 24 שעות ביממה על מנת לטפל בדחיפות בחולי אוטם חריף בשריר הלב.
- 14
- 15 וכך העיד בעניין האמור פרופ' רוזנשיין :
- 16
- 17 "עם הגיעי למחלקה הקרדיולוגית הסתבר לי שחדר הצנתורים לא
- 18 הפעיל כוונות צנתורים 24 שעות ביממה. שנית, בד בבד באותה תקופה
- 19 חלו שינויים בקרדיולוגיה התחיל גל של הוכחות מדעיות שכפי שאני
- 20 ראיתי אותו חייב התחלה של הפעלת צנתורים משך 24 שעות ביממה,
- 21 לטפל בדחיפות בחולי אוטם חריף בשריר הלב. ואז התחלנו לעבוד
- 22 במסגרת פעילות 24/7... החידוש היה 24/7 צנתורים, כאשר כיום זו
- 23 דרישה של מ. הבריאות מכל בית חולים. רק לסבר את האוזן מדדי
- 24 איכות שהוכנסו לאחרונה לבתי חולים, מדד האיכות דורש שמרגע
- 25 שחולה הגיע לבית חולים תוך 90 דקות הוא לא נכנס לחדר צנתור אלא
- 26 כבר נמצאים בפנים ופותחים לו את העורק" (ראה פרוטוקול מיום
- 27 18.03.15 עמ' 28 שורות 13-9 ושורות 15-18).
- 28
- 29 26. נוכח הפעלת יחידת הצנתורים משך 24 שעות ביממה נדרשה יחידת הצנתורים
- 30 להעמיד צוות מצנתר לאורך כל שעות היממה. תמיכה לעדותו זו של שינוי
- 31 במדיניות ואופי יחידת הצנתורים עולה גם מתצהירו של ד"ר אלימלך קינרייך -

בבית-הדין האזורי לעבודה בחיפה

ס"ע 7398-04-11

- 1 סמנכ"ל בית החולים עד מטעם הנתבעת (סעיף 3 לתצהיר) וחקירתו הנגדית
- 2 בבית הדין.
- 3
- 4 עדותו של ד"ר קינרייך – סמנכ"ל בית החולים מטעם הנתבעת שהעיד:
- 5
- 6 "... פתחנו את חדר הצנתורים ל-24 שעות ביממה שבוע ימים..." (ראה
- 7 פרוטוקול מיום 20.05.15 עמ' 53 שורות 19-20).
- 8
- 9 27. השינוי באופייה של מחלקת הצנתורים עולה גם מעדותו של מר מרואני מילאד,
- 10 אח ביחידה לטיפול נמרץ לב (עד מטעם התובעת) שהעיד, כי עת כיהן מנהל
- 11 מחלקת צנתורים הקודם לא היה מופעל נוהל טיפול ראשוני בחולה עם אוטם
- 12 ולא הייתה מופעלת כוננות משמרת לילה והחולים התקבלו בשעות שגרה של
- 13 עבודת בוקר כאשר מאז נכנס פרופ' רוזנשיין לתפקידו הוחלט על טיפול בחולים
- 14 עם אוטמים חריפים משך יממה שלמה.
- 15
- 16 וכך העיד בעניין האמור האח מרואני:
- 17
- 18 "בזמנו של המנהל הקודם זה לא היה מופעל הטיפול הראשוני בחולי
- 19 אוטם. לא היה מוגדר ולא הייתה מופעלת כוננות אלא אם זה קורה
- 20 בשעות שגרה עבודת בוקר. מאז שנכנס פרופ' רוזנשיין החליט שהוא כן
- 21 יחליט בטיפול בחולים עם אוטמים חריפים במשך יממה שלמה"
- 22 ((פרוטוקול מיום 18.3.15 עמ' 35 שורות 1-3)).
- 23
- 24 28. ניתן לסכם ולומר שמאז שפרופ' רוזנשיין הגיע לנהל את המחלקה הקרדיולוגית
- 25 החל המרכז הרפואי בני ציון להפעיל את חדר הצנתורים 24 שעות ביממה 7 ימים
- 26 בשבוע.
- 27
- 28 לא ניתן להפעיל את "חדר הצנתורים ל-24 שעות ביממה שבוע ימים" (עדותו של ד"ר
- 29 קינרייך – סמנכ"ל בית החולים בעמ' 53 לפרוטוקול) מבלי להחזיק צוות כוננות
- 30 צנתורים סביב השעון.
- 31

בבית-הדין האזורי לעבודה בחיפה

ס"ע 7398-04-11

29. אין מחלוקת, כי מאז הגיע פרופ' רוזנשיין לנהל את המחלקה הקרדיולוגית במרכז הרפואי בני ציון החל חדר הצנתורים להפעיל כוננות של רופא כונן צנתורים על פני כל שעות היממה. (ראה סיכום פגישה בנושא כוננויות בחדר צנתורים מתאריך 16.07.14 הוגש כמוצג נ/12).
- פרופ' רוזנשיין הסביר בבית הדין את השוני בין רופא כונן צנתורים שאם פונים אליו זה בדרך כלל לא לצורך התייעצות, אלא משום שמקפיצים אותו בבהילות לצורך ביצוע צנתור.
- אלא שאם צריך להתייעץ בנושא קרדיולוגי, בדרך כלל לא יפנו לרופא כונן צנתורים, אלא ההתייעצות נעשית בין הרופא התורן במחלקה הקרדיולוגית לבין הכונן במחלקה הקרדיולוגית, זאת בניגוד לרופא כונן צנתורים שאם כבר פונים לרופא כונן צנתורים הפניה אליו נעשית לצורך הקפצה (ראה דבריו של פרופ' רוזנשיין פרוטוקול מיום 18.03.15, עמ' 8 עד 12).
- מעצם העובדה שבית החולים מחזיק רופא כונן צנתורים 24/7 שהפניה אליו במסגרת הכוננות שלו היא לרוב ובדרך כלל לצורך הקפצה, מאליו ברור שההקפצה היא לא הקפצה של הרופא כונן הצנתורים בלבד, אלא של כל צוות הכוננות הכולל גם אחות/אח.
30. לא ניתן להפעיל צוות כוננות או כוננות צנתורים כאשר האחות זמינה לפי קריאות פתע שאז צריך לחפש אחות שתהיה מוכנה להגיע לקריאת פתע וכך חולף הרבה יותר מידי זמן (ראה דבריו של פרופ' רוזנשיין בנושא כוננויות צנתורים מתאריך 16.07.14 מוצג נ/12).
31. החיוניות של האחות בצוות כוננות צנתורים באה לידי ביטוי במכתבה של האחות האחראית לזרוביץ' מיום 15.06.05 בו היא נוזפת בתובעת על כך שבזמן שהייתה רשומה ככוננית היא לא הייתה זמינה ומקרה זה ממחיש עד כמה לא ניתן להחזיק צוות כוננות צנתורים ורק את האחות לזמן לפי קריאת פתע.

בבית-הדין האזורי לעבודה בחיפה

ס"ע 7398-04-11

- 1 אם יש רופא צנתר כונן סביב השעון אז חייב להיות אתו צוות כונן סביב השעון, 32.
 2 שאם כבר פונים אליו הפניה היא בדרך כלל תהיה לצורך הקפצה ולא לצורך
 3 התייעצות. (ראה דבריו של פרופ' רוזנשיין בפרוטוקול מיום 18.03.15 עמ' 30
 4 שורות 8-12).
 5
 6 הסבריו של ד"ר קינרייך, הכיצד זה יתכן שבאותו צוות ממש המפעיל את חדר 33.
 7 הצנתורים על פני כל שעות היממה 24 שעות ישנו טכנאי כונן משך כל 24 השעות
 8 ביממה, ישנו רופא צנתר כונן משך כל 24 השעות ביממה ורק האחות כוננית עד
 9 השעה 23:00 שמשעה זו ואילך היא לא כוננית אלא מוזמנת במקרה חירום על
 10 בסיס קריאת פתע בלבד אינם משכנעים זו בלשון המעטה (ראה עדותו של ד"ר
 11 קינרייך בפרוטוקול מיום 20.05.15 עמ' 55).
 12
 13 אין זה מתקבל על הדעת שבאותו צוות ממש המפעיל את חדר הצנתורים ישנו
 14 רופא כונן צנתורים 24 שעות ביממה, בנוסף אליו באותו צוות צנתורים טכנאי
 15 הרנטגן כונן 24 שעות ביממה, אך רק האחות כוננית עד השעה 23:00 בלבד
 16 ומשעה זו ועד הבוקר היא לא כוננית אלא כפי שמנסה הנתבעת לטעון ישנה
 17 זמינות של האחות למתן טיפולים.
 18
 19 הרכבו של צוות מצנתר בעת ביצוע טיפול דחוף במהלך משמרת לילה:
 20
 21 שוכנענו מהעדויות שנשמעו בפנינו, כי נוכחותם של אח או אחות בעת ביצוע 34.
 22 טיפול דחוף במשמרת לילה הייתה הכרחית כחלק אינטגרלי מצוות מצנתר
 23 במחלקת צנתורים. בפועל עקב שינוי אופייה של מחלקת הצנתורים בתקופה זו
 24 וההכרח כי צוות מצנתר יכלול אח/אחות נדרשה לאורך התקופה הרלבנטית
 25 לתביעה, כוננות של אח או אחות במסגרת משמרת לילה.
 26
 27 מן העדויות עלה כי ככל שהוקפץ צוות מצנתר ליחידת הצנתורים צוות זה כלל
 28 תמיד רופא, טכנאי ואחות.
 29
 30
 31

בבית-הדין האזורי לעבודה בחיפה

ס"ע 7398-04-11

- 1
- 2 וכך העיד בעניין האמור פרופ' רוזנשיין מנהל המחלקה הקרדיולוגית:
- 3
- 4 "ת. חייבים אחות שיודעת צנתורים בצוות שמצנתר חולים.
- 5 ש. לא יכול להיות מצב שבית חולים מחזיק כוננות 24/7 בצנתורים
- 6 בלי אחות כוננית?
- 7 ת. לא יכול להיות מצב כזה.
- 8 ...
- 9 אני שומע את שאלת בית הדין ואני אומר שבפועל הייתה כל השנים
- 10 אחות כוננית 24/7 בצנתורים.
- 11 כשמקפצים זה צוות, רופא טכנאי ואחות" (ראה פרוטוקול מיום
- 12 18.03.15 עמ' 28 שורה 22, עמ' 29 שורה 15, עמ' 30 שורה 16).
- 13
- 14 35. תימוכין נוספים לעדותו זו של פרופ' רוזנשיין ניתן למצוא גם בעדותה של העדה
- 15 מטעם הנתבעת הגב' שוש לזרוביץ' (אחות אחראית מח' טיפול נמרץ בשנים 2000
- 16 עד 5/2012), אשר השיבה במענה לשאלה באם צוות מצנתר שהוקפץ כלל אח או
- 17 אחות צנתורים - בחיוב.
- 18
- 19 וכך העידה בעניין האמור הגב' לזרוביץ':
- 20
- 21 "ש. בהמשך כתוב "הגעה של הצוות 30-45 דקות מרגע הקריאה"
- 22 תאשר לי שהצוות כולל אח או אחות צנתורים.
- 23 ת. כולל" (ראה פרוטוקול מיום 24.09.15 עמ' 88 שורות 24-26).
- 24
- 25 36. תימוכין לעדותו זו של פרופ' רוזנשיין באשר לחובה, כי צוות מצנתר יכלול
- 26 אח/אחות ניתן למצוא גם בעדותם של עדי הנתבעת האחרים. העדה מטעם
- 27 הנתבעת הגב' שירי שרוני מדליון (מנהלת מח' משאבי אנוש), אישרה בסעיף 3
- 28 לתצהירה מיום 10.11.14 שצוות מצנתר מנה למיטב ידיעתה שלושה - רופא
- 29 מצנתר, טכנאי ואח/אחות. גם הגב' פטרפרינד עדה מטעם הנתבעת, אישרה
- 30 (בסעיף 17 לתצהירה) כי בביצוע צנתור משתתפים רופא מצנתר, אח/אחות וכן
- 31 טכנאי.

בבית-הדין האזורי לעבודה בחיפה

ס"ע 7398-04-11

- 1
2 הופנו לא מעט שאלות לכל העדים בתיק על מנת להבין מהו אופי המחלקה בה
3 עבדה התובעת. בסופם של דיוני ההוכחות, השתכנענו כי אופי העבודה
4 במחלקת צנתורים בה עבדה התובעת היא כוננות של 24/7 כאשר בכל זמן נתון
5 נדרש להימצא צוות מצנר שחייב גם המצאות של אח/אחות כוננים.
6 כמוכר לעיל שוכנענו מעדות התובעת עצמה והעדים מטעמה ואף מעדותם של
7 חלק מעדי הנתבעת כי משהוקפץ צוות צנר במסגרת משמרת לילה צוות זה
8 כלל רופא, טכנאי ואח או אחות.
9
10 לסיכום ביניים – שוכנענו מהעדויות והמסמכים שהוצגו לפנינו, כי עם כניסתו
11 לתפקיד של פרופ' רוזנשיין נדרשה זמינות 24/7 של צוות הצנתורים במחלקה.
12 שוכנענו כי צוות הצנתורים כלל אח/אחות כטענת התובעת. המדובר בצוות
13 כוננות.
14
15 האם נדרשה התובעת לביצוע כוננויות משמרת לילה:
16
17 התובעת טענה, כי בהתאם למדיניות החדשה שהנהיג פרופ' רוזנשיין במחלקת
18 הצנתורים בה עבדה, אח/אחות שהיו רשומים למשמרת ערב היו רשומים גם
19 לכוונות במשמרת הלילה. לטענת התובעת הדבר נעשה בהתאם להנחיות שקיבלו
20 האחים/אחיות מהאחות האחראית הקודמת הגב' שוש לזרוביץ' ומנהל
21 המחלקה פרופ' רוזנשיין.
22
23 וכך העידה התובעת:
24
25 "מה שאילנה כתבה לנו זה חלוקת הכוננויות למשך החודש, מה שרשום
26 בדו"ח החודשי ב/2 לתצהיר שלי, שבמחלקה עצמה דף כוננויות לחדר
27 צנתורים החודשי היה ברור לנו מהרגע שפרופ' רוזנשיין נכנס למחלקה
28 ההוראה שניתנה מפיו שאח שרשום לכוונות באותו היום הוא יכסה את
29 הלילה והוא יהיה עד הבוקר, כך היה נהוג מ-2003...צנתור לב זה דבר
30 חיים ומוות אתה לא יכול לחפש את האדם ולהגיד מי כונן ומי לא,
31 המנהל שלנו היה איש צבא לשעבר והכל היה מסודר אצלנו... זה היה

בבית-הדין האזורי לעבודה בחיפה

ס"ע 7398-04-11

- 1 ברור לכולם שמי שכונן ערב הוא כונן לילה ולא מחפשים אנשים נוספים
2 אלא אם אנחנו מחליפים בינינו, ואז אנחנו מודיעים למשמרת לילה
3 לצוות שאנחנו מכסים אחד את השני" (ראה פרוטוקול מיום 18.03.15
4 עמ' 17 שורות 4-7, עמ' 32 שורות 12-14).
- 5
- 6 40. באופן עקבי עולה האמור גם מעדותו של האח מרואני אשר העיד, כי מי שהיה
7 במשמרת ערב היה ממשיך לכוננות לילה וזאת בהתאם להנחיות האחות
8 האחראית הקודמת הגב' לזרוביץ' או מנהל המחלקה פרופ' רוזנשיין.
9
- 10 עדותו של האח מרואני:
- 11
- 12 "ת. בישיבות שלנו, האחיות האחראיות הקודמת שוש לזרוביץ' ומנהל
13 המחלקה בישיבות צוות שלנו לא פעם אמרו שמי שעושה כוננות
14 ערב ממשיך כוננות לילה...
15
- 16 ת. בוודאי שהנהלה יודעת, יש רישומי לילה. לא היה רשום באף
17 מקום שמישהו כונן בלילה אבל מי שהיה בערב היה ממשיך, עד
18 2011 זה היה הקפצה... אף אחד לא היה רשום באף מקום אבל
19 הייתה מחויבות שמי שעובד ערב ממשיך לילה אני מניח שידעו
20 לגבי כוננות לילה...
21 ...
- 22 ת. ודאי שידעו בהנהלה שפרופ' רוזנשיין דורש כוננות 24/7
23 בצנתורים הוא אמר כמה פעמים את זה וחזר על זה שמי שכונן
24 ערב ממשיך עד הבוקר. אני מניח שהוא העביר להם את זה. "
25 (ראה פרוטוקול מיום 18.03.15 עמ' 35 שורות 13-14 עמ' 36
26 שורות 7-8, 11-12, שורות 23-24).
- 27
- 28 41. הנתבעת ניסתה לסתור טענות אלה של התובעת וטענה תחילה שהתובעת והאח
29 מרואני ידעו שניהם שאחד מהם נדרש להיות זמין לקריאה במהלך משמרת
30 לילה (עדותה של עדת הנתבעת, הגב' לזרוביץ' פרוטוקול מיום 24.09.15 עמ' 90
31 שורות 21-22). כמו כן, טענה הנתבעת כי ככל שהתעורר צורך בביצוע צנתור

בבית-הדין האזורי לעבודה בחיפה

ס"ע 7398-04-11

- 1 במהלך משמרת הלילה היה נוהל לפיו אחות המחלקה הייתה פונה לאח/אחות
2 הרשומים לכוננות במשמרת ערב וככל שאותו עובד לא יכול היה להגיע היו
3 מתקשרים לאח או אחות אחרים. אלא שבמסגרת תצהירי העדים מטעמה
4 שינתה הנתבעת מגרסתה זו וטענה כי נוהג זה הוא פרי הסכמה בין התובעת
5 והאח מרואני ולא ניתנה כל הוראה מטעם הנהלת המרכז הרפואי המורה לכוון
6 ערב להיות גם כונן לילה. (ראה תצהירה של הגב' פטרפרינד מיום 04.12.14
7 פיסקה 14, תצהירה של הגב' לזרוביץ' מיום 05.11.14 פיסקה 5).
8
9 התובעת חוייבה לבצע כוננויות לילה בחדר הצנתורים שאם לא כן שוש לזרוביץ' – אחות
10 אחראית מח' טיפול נמרץ – לא הייתה מאפשרת לה להמשיך ולעבוד בחדר צנתורים.
11
12 42. אין בידנו לקבל כסבירה גרסה עדכנית זו שהועלתה במסגרת תצהירי הנתבעת
13 לפיה נוהג זה שפורט בסעיף 41 לעיל נקבע ביוזמת התובעת והאח מרואני ולא
14 נבע מתכתיב הנתבעת. גרסה זו אינה עולה בקנה אחד ואינה מתיישבת עם
15 העדויות והמסמכים שבתיק והיא אף נסתרה על ידי עדי הנתבעת עצמה במסגרת
16 חקירתם הנגדית.
17
18 בעניין האמור העידה הגב' לזרוביץ', שהיא עדה של הנתבעת, במענה לשאלה מה
19 היה קורה אילו התובעת לא הייתה חפצה בהמשך הסדר זה של כוננויות לילה
20 סידור שהיה כאמור לגרסתה פרי הסכמת התובעת והאח מרואני. על כך השיבה
21 העדה "אין דבר כזה" (ראה פרוטוקול מיום 24.09.15 עמ' 89 שורות 9-10).
22
23 "היא לא היתה יכולה להמשיך לעבוד בחדר צנתורים בלי שתוקפץ בלילה".
24 (ראה עדותה של האחיות האחראית במח' טיפול נמרץ – גב' לזרוביץ' פרוטוקול
25 מיום 24.09.15 עמ' 89 שורה 26).
26
27 לסיכום חלק זה: שוכנענו, כי הדרישה לכוננות הלילה נבעה ממדיניות
28 המחלקה בה עבדה התובעת והוכתבה על ידי מנהל המחלקה והאחות
29 האחראית במחלקה ולא הייתה יוזמה פרטית של התובעת והאח מרואני.
30

בבית-הדין האזורי לעבודה בחיפה

ס"ע 7398-04-11

כוננות משמרת לילה בתקופה הרלבנטית לתביעה התחלקה בחדר הצנתורים בין התובעת לאח מרואני.

43. מהעדויות והמסמכים שבתיק עולה שבתחילת 2004 שני אחים/אחיות בלבד ביצעו כוננות של משמרת לילה ביחידת הצנתורים – התובעת והאח מרואני.

וכך העידה האחות האחראית בטיפול נמרץ – לב, הגב' שוש לזרוביץ':

"...היו אז בזמנו שהתחילו רק לאה ומוראד הם עבדו בחדר צנתורים"

(ראה פרוטוקול מיום 24.09.15 עמ' 85 שורות 9-10).

44. אין למעשה כל מחלוקת, כי בתקופה הרלוונטית לתביעה משמרות הלילה התחלקו בין שני אחים/אחיות בלבד. התובעת אומנם ניסתה לטעון, כי בשלב מאוחר יותר הוכשרו לכוננויות משמרות לילה אחיות נוספות אך לא ציינה מאיזה מועד ואילך הוכשרו אחיות נוספות ואף לא הוצגו לפנינו אסמכתאות באשר לתקופה ממנה ואילך מספר האחיות שחלקו בתורנות משמרות לילה עלה על שתי אחיות.

45. מלוח התורנויות לחדר צנתורים לתקופה הרלוונטית לתביעה שצורף לתצהיר התובעת (נספח ב') עולה, כי לאורך כל התקופה למעט בתקופה שבין 1/07 ועד 12/08 חלקו ביניהם התובעת ומר מוראני את משמרות הלילה. משאין מחלוקת כי במרבית התקופה הרלוונטית לתביעה התורנויות במשמרת לילה התחלקו בין התובעת לאח מוראני לא יכולה להיות מחלוקת, כי שגרת עבודה זו פגעה בשגרת חייהם של התובעת ומי שחלק אתה כוננויות משמרות לילה האח, מר מוראני וזאת כפי שיבואר להלן.

46. כעולה מעדותם של התובעת והאח מרואני הכוננות במשמרת לילה התחלקה בין שניהם כאשר ככל שלאחד מהם לא התאפשר לבצע הכוננות על אף רישומו ככונן לילה בהמשך לביצוע משמרת ערב, הוא ביצע החלפה עם השני.

בבית-הדין האזורי לעבודה בחיפה

ס"ע 7398-04-11

וכך העידה בעניין האמור התובעת:

1
2
3 "ת. השאלה הייתה שבאותו יום 21.11.06 מילאד היה כונן רשום
4 בב'1 ואני הגעתי לעבודה, אנחנו בינינו כיסינו אחד את השני,
5 הרבה פעמים מילאד, שגר במיליעא יש לו הרבה פעמים חתונות
6 בכפר ואז הוא אומר לי "לאה בבקשה תכסי אותי היום בלילה"
7 כי הוא רוצה לשתות או לבלות. אנחנו מכסים אחד את השני
8 באותם הימים שמבקשים ממני. אם קוראים לו ואני באה
9 במקומו אני מקבלת עבור כל הכוננות, אם התמזל מזלו ולא
10 קוראים לו אז הוא מקבל את התשלום עבור כל הכוננות...
11 כמו שאמרתי בתחילת העדות, הרבה פעמים, אני לא זוכרת את
12 המקרה הספציפי הזה, הרבה פעמים כיסינו אחד את השני,
13 מילאד כיסה אותי ואני אותו.
14 ... אם עבדתי לילה באותו ליום ב- 5.3 הסידור ביני ובין מילאד היה
15 שאם אני עובדת משמרת לילה ברמב"ם מילאד לוקח לי את
16 הכוננות הלילה. ואז אני נשארת רק כוננית ערב...
17 ... כשיגיע מילאד תשאל אותי, הרבה פעמים אנחנו מחליפים
18 בינינו את הכוננות. הרבה פעמים אנחנו מדברים לפני הכוננות
19 ואנחנו סוגרים שהוא מכסה אותי ואני אותו, זה לא כתוב אבל
20 אנחנו אחראים על הכוננות, היו בינינו הסכמות בעל פה שאם
21 אני מדברת איתו לפני כן הוא לוקח את כוננות הלילה....
22 ... הרשימה השבועית מוכנה מראש כל שבוע. לפעמים צצים
23 דברים ואז בינינו יש הסכמות בין כל צוות חדר הצנתורים. יש
24 דברים שצצים ואנו מסכימים בינינו שהוא יכסה אותי בשעות
25 האלה ואני אכסה אותו בשעות האלה אנו מתקשרים לצוות
26 ואומרים מילאד (כך במקור, הצ"ל מילאד - א.ק.) מכסה אותי,
27 אני מכסה" (ראה פרוטוקול מיום 18.03.15 עמ' 13 שורות 8-13,
28 עמ' 23 שורה 20, עמ' 26 שורות 4-5, שורות 8-11, עמ' 26 שורות
29 (28-31).
30
31

בבית-הדין האזורי לעבודה בחיפה

ס"ע 7398-04-11

- 1 ובהתאמה לעדותה זו של התובעת העיד האח מרואני:
2
3 "ת. מחליפים מה שרשום בשעות העבודה ערב אבל לא לילה, כי לא
4 היה לילה. יש לנו מחויבות למחלקה. אם אחד לא יכול היינו
5 מתחלפים.
6 ת. אני מחליף אותה, אני מחליף אותה לכוננות לגמרי מחליף איתה
7 ליום אחר. כיסוי זה אם היא מבקשת שעה, שעתיים אז אני
8 מכסה אותה." (פרוטוקול מיום 18.03.15 עמ' 37 שורות 25-27,
9 עמ' 38 שורות 26-27).
10
11 47. מהעדויות והמסמכים שבתיק השתכנענו שעם ביצוע ההחלפה נדרשו המחליפים
12 ליידע את הנוגעים בדבר במחלקה והדבר אף מצא ביטוי ברשימות לוח
13 הכונניות החודשי ו/או בפתקים שרשמו הכוננים לצוות שביצע משמרות לילה
14 וזאת ככל שנדרשו להחליף בינם לבין עצמם את התורניות במשמרות הלילה.
15
16 בעניין האמור העידה התובעת:
17
18 "... אם היתה החלפה בכוננות ביני לבין אחות אחרת אז פשוט על
19 גבי אותו לוח חודשי בכתב יד משנים את ההחלפה...
20 ת. כשאני מחליפה עם מילאד אנחנו רושמים פתק קטן לצוות,
21 מצרפים לסידור עבודה ובו כתוב שמילאד מכסה את לאה
22 בלילה. באותו יום הפתק נרשם" (ראה פרוטוקול מיום 18.03.15
23 עמ' 12 שורות 16-17, עמ' 26 שורה 16, שורות 20-21).
24
25 ובהתאמה לעדות זו העיד האח מרואני:
26
27 "ש. האם היה מצב שאתה היית רשום בכוננות לילה, וביקשת
28 מהתובעת ברגע האחרון להחליף אותך על מנת שהצוות ידע
29 הייתם מצרפים לרשימה פתק מסוים שידעו למי לקרוא.

בבית-הדין האזורי לעבודה בחיפה

ס"ע 7398-04-11

- 1 ת. אני לא זוכר. אבל לפעמים היו רושמים פתקים, אם הצוות לא
2 היה זוכר מי כונן התובעת הייתה אומרת להם מה לרשום" (ראה
3 פרוטוקול מיום 18.03.15 עמ' 38 שורות 11-12).
4
5 48. תימוכין לגרסה זו של התובעת והאח מרואני ניתן למצוא גם בעדותם של עדי
6 הנתבעת שכן גם הגב' לזרוביץ' העידה כי ככל שבוצעה החלפה בין אלה במשמרת
7 לילה נתונה, האמור היה נרשם בלוח הכוונות ו/או באמצעות פתק שהועבר
8 לצוות שביצע משמרת לילה. (ראה בעניין האמור סעיף 6 לתצהירה של עדת
9 הנתבעת הגב' לזרוביץ' מיום 05.11.14).
10
11 סיכום העובדות העולות מעדויות הצדדים :
12
13 בתקופה הרלבנטית לתביעה עם כניסתו לתפקיד של פרופ' רוזנשיין כמנהל
14 מחלקת צנתורים החלה היחידה לפעול במתכונת של 24/7. בעקבות שינוי זה
15 הוחל בביצוע צנתורים דחופים גם במהלך משמרות הלילה. צוות הצנתורים כלל
16 באופן קבוע גם אח/אחות.
17
18 במהלך תקופה זו רק התובעת והאח מרואני חלקו ביניהם את כוונות משמרת
19 הלילה בהתאם לדרישת האחיות האחראיות במחלקה לפיה מי מבין התובעת
20 ו/או האח מרואני שביצע משמרת ערב משובץ לכוונות לילה. ככל שמי מבין
21 אלה לא יכול היה לבצע כוונות משמרת לילה בוצעה ביניהם החלפה והאמור
22 היה נרשם בלוח הכוונות ו/או באמצעות פתקים שהעביר הכונן שהתחלף
23 לצוות המחלקה.
24
25 האם מדובר בכוונות לילה או קריאת פתע, להלן ננתח נושא זה:
26
27 49. מקובל בפסיקה, כי תשלום בעד כוונות הינו פרי הסכמת הצדדים, היות
28 והכוונות איננה עבודה ואין התשלום מעוגן במקור נורמטיבי כלשהו: מקור
29 הזכות לדמי כוונות הוא חוזי. בהסכם, רשאים הצדדים לקבוע את תנאי מתן
30 הזכות, לרבות היקפה ותחומיה.
31

בבית-הדין האזורי לעבודה בחיפה

ס"ע 7398-04-11

- 1
- 2 "מקור הזכות לדמי כוננות הוא חוזי. בהסכם, רשאים הצדדים לקבוע
- 3 את תנאי מתן הזכות, לרבות היקפה ותחומיה. " (ע"ע 1089/02 יוסף
- 4 ברנע נבזק - החברה הישראלית לתקשורת, 13.10.04).
- 5
- 6 50. נקבע, כי תוספת כוננות היא תוספת המשולמת כפיצוי על הפגיעה בשגרת החיים
- 7 של העובד, בשל הצורך להיותו זמין לקריאה מטעם המעביד מכוח הסכם בין
- 8 הצדדים, ובענייננו מכוח הסכם קיבוצי מיום 21.10.79 כאשר זו משולמת על
- 9 פגיעה בשגרת החיים של העובד החורגת מהפגיעה בשגרת החיים שהיא פועל
- 10 יוצא מהתפקיד שאותו הוא ממלא.
- 11
- 12 51. אין מחלוקת בין הצדדים, כי זמינותה של התובעת מתוקף תפקידה הינו חלק
- 13 מרכזי בתפקידה כאחות, אלא הנתבעת טענה, כי התגמול בגין זמינות זו הייתה
- 14 בדרך של קריאת פתע. תגמול בגין קריאת פתע ניתנת לעובד שנקרא לחזור
- 15 לעבודה לאחר ששב לביתו בתום יום העבודה ומשולם עקב משימה הדורשת
- 16 טיפול מידי. תשלום זה משולם עקב כך שהעובד, שאינו מוכן לקריאה שכזו,
- 17 נקרא לפתע וללא הכנה מוקדמת לשוב לעבודתו לצורך מתן מענה דחוף לצורכי
- 18 עבודה.
- 19
- 20 52. לאור האמור קריאת פתע אינה יכולה לדור בכפיפה אחת עם כוננות, שכן בעת
- 21 כוננות העובד מוכן וזמין לעבודתו ועבור זמינות זו הוא מקבל גמול כוננות
- 22 לעומתה, קריאת פתע מטבעה היא אקראית ואינה נושאת אופי קבוע ומוסדר
- 23 מראש.
- 24
- 25 53. משקבענו על סמך העדויות שעלו בתיק שצוות מצנתר חייב לכלול אח/אחות
- 26 ומששוכנענו, כי רק התובעת והאח מרואני ביצעו משמרות לילה ויכולים היו
- 27 להשתבץ למשמרות אלה הרי שאין לנו אלא להסיק, כי הנתבעת חייבה ביצוע
- 28 משמרות אלה מהתובעת והאח מרואני כשהייתה דרישה לדעת מראש מי משובץ
- 29 למשמרות אלה.
- 30

בבית-הדין האזורי לעבודה בחיפה

ס"ע 7398-04-11

54. במצב דברים שבו תורנות במסגרת משמרת לילה במחלקת הצנתורים התחלקה בין שני אחים בלבד סביר בעינינו שהנתבעת דרשה לדעת מראש מי מבין השניים שמבצעים כונוניות לילה (התובעת ו/או האח מרואני) משובץ למשמרת זו. במצב דברים זה לא ניתן לטעון ליוזמה או הסכמה שהושגה על ידי העובדים באופן עצמאי בלבד.
55. המסקנה העולה מן האמור היא שהנתבעת, באמצעות האחות האחראית במחלקה – גב' שוש לזרוביץ', חייבה ודרשה לדעת מראש מי מבין שני האחים מבצע כונונות במהלך משמרת לילה נתונה. מקובלת עלינו טענת התובעת לפיה בהתאם להסכמה שהושגה בין התובעת והאח מרואני ובהתאם לחיוב האחות האחראית במחלקה גב' שוש לזרוביץ' לדעת מראש מי מבצע כונונות משמרת לילה היה עליהם להודיע לאחות האחראית הגב' לזרוביץ' בדבר החלפה ביניהם במשמרת לילה נתונה והאמור היה נרשם בלוח הכונוניות ו/או באמצעות פתק שהועבר לצוות שביצע משמרת לילה.
56. תימוכין לאמור ניתן למצוא בנוסף לעדות התובעת שנתמכה בעדותו של האח מרואני גם בעדותה של עדת הנתבעת, האחות האחראית בטיפול נמרץ – לב, הגב' לזרוביץ' אשר הבהירה כי ככל שבוצעה החלפה בין התובעת ומרואני במסגרת משמרת זו דאגו אלה ליידע את הגורמים הרלבנטיים שביצעו בפועל משמרת לילה במחלקה. כעולה מעדות זו לעיתים חרגו התובעת והאח מרואני מנוהג זה לפיו מי שביצע משמרת ערב שובץ למשמרת לילה.
57. כעולה מהעדויות והמסמכים שבתיק לא יכול להיות חולק ואף סביר שבהתאם לאופי המחלקה ולעובדה, כי ככל שהוקפץ צוות מצנר בזמן קצר במסגרת משמרת לילה ובשים לב לדחיפות הטיפול, נדרשה קביעה מראש באשר לזהותו של אח כונן הלילה. דרישתה של הנתבעת הייתה, כי זהותו של אח כונן תורן תהיה ידועה גם לצוות שביצע משמרת לילה וזאת בין היתר בשים לב לעובדה, כי כונן במשמרת לילה נדרש להתייצב תוך 30-45 דקות מרגע שהוקפץ. כך עולה מנספח ד' לתצהירה של התובעת סיכום פרוטוקול ישיבת צוות במחלקת צנתורים מיום 01.11.04 בו נרשם: "הגעה של הצוות 30-45 מרגע הקריאה".

בבית-הדין האזורי לעבודה בחיפה

ס"ע 7398-04-11

58. ודוק, לא הייתה מחלוקת עובדתית בין הצדדים כי אח/אחות שהוועקו במסגרת צוות מצנרת למשמרת לילה נדרשו להגיע בתוך חצי שעה לבית החולים.
- וכך העיד בעניין האמור ד"ר קינרייך – סמנכ"ל בית החולים, העד מטעם הנתבעת:
- "ש. בדיון הוא (פרופ' רוזנשיין – א.ק.) העיד בצורה מפורשת שחדר צנתורים עובד 24/7 מאז שהוא הגיע וחייבים אח או אחות כוננים 24/7 וכשמוקפץ צוות צנתורים מוקפץ גם רופא כונן צנתורים, גם טכנאי וגם אח או אחות ביחד והם צריכים להגיע תוך חצי שעה זה נכון?
- ת. כן" (ראה פרוטוקול מיום 20.05.15 עמ' 52 שורה 18).
59. בנסיבות אלה העובדה, כי התובעת נדרשה להיות זמינה להתייצב תוך זמן קצר ממועד בו הוקפצה לצורכי העבודה לאחר שעות העבודה בפועל (אף אם לא נדרשה להיות מרותקת לביתה) יש בה כדי להעיד כי התובעת חויבה להימצא בתחום גאוגרפי מסוים על מנת לעמוד בתנאים שנדרשו ממנה ויש בכך כדי לפגוע בשגרת חייה מעבר לפגיעה שהיא פועל יוצא מהתפקיד אותו מילאה.
60. אין מחלוקת כאמור בין הצדדים, כי עת הוקפצה למשמרת לילה בהיותה כוננית נדרשה התובעת להגיע בפרק זמן קצר יחסית. משמעות האמור הינה, כי התובעת בהיותה כוננית במשמרת לילה אינה יכולה להימצא במקום מרוחק מבית החולים בעת שהייתה בכוננות משמרת לילה והייתה מוגבלת מפאת האמור בפעילותה של שגרת חייה.
61. יש לציין, כך עולה מעדותו של האח מרואני (ראה פרוטוקול מיום 18.03.16 עמ' 36 שורות 27-29), כי ככל הנראה לאחר התקופה הרלבנטית לתביעה עם הכשרת צוות אחים/אחיות נוסף ליחידת הצנתורים הופסקו כוננויות הלילה. עם הכשרתם של אחים נוספים חלקו מספר רב יותר של אחים/אחיות את משמרת הלילה ומטבע הדברים ניתן היה להקפיץ באופן אקראי אח/אחות למשמרת זו.

בבית-הדין האזורי לעבודה בחיפה

ס"ע 7398-04-11

- 1 בהקשר לאמור, נוסף שאין בידנו לקבל טענת הנתבעת לפיה מבדיקה שערכה
2 לכל היותר הוקפץ צוות מצנתר אחת לחודש ומכאן עולה, כי מדובר בקריאת
3 פתע ולא כוונות. טענת התדירות אינה רלבנטית לשאלה באם בוצעה בפועל
4 כוונות אם לאו. טענה זו אף אינה רלבנטית לשאלת התקינה והתקצוב. עיקר
5 הוא שהנתבעת ידעה ודרשה, כי בפועל יבוצעו על ידי האחים/אחיות כוונות
6 לילה ולכך עוד נידרש בהמשך.
7
- 8 62. כמו כן, אין בידינו לקבל טענת הנתבעת לפיה במקרה של העדר זמינות התובעת
9 ו/או האח מרואני הועבר החולה לבית חולים אחר. טענות אלה של הנתבעת
10 נטענו על ידה בעלמא מבלי שהובאה להן כל ראיה.
11
- 12 63. לאחר שנתנו דעתנו לטענות הצדדים ולכלל הראיות שהובאו לפנינו שוכנענו, כי
13 בתקופה הרלבנטית לתביעה נדרשה התובעת בפועל לבצע כוונות במהלך
14 משמרת לילה כשנוהל העבודה חייב את מי שביצע משמרת ערב שהסתיימה
15 בשעה 23:00 להיות כונן וזמין לכל קריאה בין השעות 23:00 ועד 07:00.
16
- 17 64. שוכנענו, כי במצב דברים זה האחות האחראית במחלקה – גבי שוש לזרוביץ' -
18 הכתיבה מראש את ימי ושעות הכוונות בהם נדרשה התובעת להימצא ולהיות
19 זמינה לקריאה באופן קבוע כל אימת ששהתה בכוונות.
20
- 21 65. לסיכום - בענייננו כעולה מהעדויות בתיק השתכנענו כי בתקופה הרלבנטית
22 לתביעה תורנויות משמרות הלילה שבוצעו על ידי שני האחים היחידים
23 בתקופה הרלבנטית בתביעה, התובעת והאח מרואני (שחלקו ביניהם את
24 כוונות הלילה ביחידת הצנתורים), לא נעשתה באופן אקראי כפי שניסתה
25 הנתבעת לטעון אלא בהתאם לנוהל מוסדר.
26
- 27 66. נוהל מוסדר זה הונהג ביחידת הצנתור עם כניסתו לתפקיד של פרופ' רוזנשיין
28 כמנהל המחלקה ונכפה על התובעת ומי שחלק איתה את כוונות הלילה, האח
29 מרואני, ולפיו מי מבין אלה שביצע משמרת ערב נדרש ואף חויב להמשיך
30 לכוונות במסגרת משמרת לילה אלא אם בוצעה ביניהם החלפה יזומה אודותיה
31 נדרשו ליידע את הגורמים הרלבנטיים במשמרת הלילה.

בבית-הדין האזורי לעבודה בחיפה

ס"ע 7398-04-11

- 1
- 2 הנהלת המרכז הרפואי הייתה מודעת להפעלת כוננות האחיות בחדר הצנתורים סביב
- 3 השעון 24/7 מאז הגיע פרופ' רוזנשיין לנהל את המחלקה הקרדיולוגית אלא שבחירה
- 4 לנקוט במדיניות של "התעלמות מדעת" ו/או "עצימת עיניים"
- 5
- 6 67. טענת הנתבעת כעולה מתצהירי העדים מטעמה הינה שלא ייתכן, כי מדובר
- 7 בכוננות לילה שכן כוננות לילה של התובעת והאח מרואני לא תוקצבה ומשום
- 8 כך לא אושרה.
- 9
- 10 בעניין זה ענו לשאלות בית הדין עדיי הנתבעת ודומה שתשובתם הבאה היא
- 11 תמצית סיפורו של תיק זה.
- 12
- 13 עדותה של הגב' פטרפריינד – האחות הראשית של בית החולים - בעניין:
- 14
- 15 "ש. קודם שאלתי אותך אם שאלת את פרופ' רוזנשיין אם הוא נתן
- 16 הוראה לבצע כוננויות לילה כפי שהתובעת טוענת והשבת שאין
- 17 לך מה לשאול אותו. האם שאלת אותו או את האחיות עצמן האם
- 18 בפועל הן אכן ביצעו ומבצעים כוננויות לילה?
- 19 ת. לא שאלתי. ואסביר למה. מכיוון שזה ברור שאם אין לי כוננות
- 20 אני לא יכולה לשאול אם הם עושים כוננות על סמך מה על סמך
- 21 משהו שהוא היפותטי...
- 22 ש. התובעת טוענת בתביעה שהיא עשתה גם היא וגם אחים נוספים
- 23 כוננות לילה בפועל. האם לא חשבת לבדוק את הנושא הזה?
- 24 ת. מה יש לי לבדוק שאני לא נותנת כוננויות.
- 25 ...
- 26 ת. הם לא יכולים לבצע משהו שאני לא משלמת עליו.
- 27
- 28 ת. הוא יושב אצלי (פרופ' רוזנשיין – א.ק) במשרד אני לא זוכרת מתי,
- 29 ואני אמרתי לו והבהרתי את עצמי עוד פעם שיש 30 כוננויות ערב
- 30 והשאר קריאת פתע. הוא ידע מזה והוא היה צריך במסגרת הזו

בבית-הדין האזורי לעבודה בחיפה

ס"ע 7398-04-11

- 1 להסתדר במחלקה. הלוואי שהיה לי יותר" (ראה פרוטוקול מיום
- 2 20.05.15 עמ' 66 שורות 8-9).
- 3
- 4 באופן דומה, גם הגב' שירי שרוני מדליון – מנהלת מח' משאבי אנוש - העדה
- 5 מטעם הנתבעת העידה במסגרת חקירתה הנגדית כדלקמן:
- 6
- 7 "במקום הספציפי הזה (הכוונה למחלקת צנתורים – א.ק.) לא הוקצו
- 8 כונניות. יש פתרונות אחרים לשלם לאנשים שמקפצים בלילה, קריאת
- 9 פתע והיות ולא הוקצו לא אמורות להיות משולמות כונניות. " (ראה
- 10 פרוטוקול מיום 20.5.15 עמ' 76 שורות 17-18).
- 11
- 12 ואף ד"ר קינרייך – סמנכ"ל בית החולים העיד:
- 13
- 14 "ש. בתביעה התובעת טוענת בצורה מפורשת שפרופ' רוזנשיין הורה
- 15 לה וליתר האחים והאחיות שעושים כונניות בחדר צנתורים שיש
- 16 כוננות לילה, ותורן ערב הוא גם תורן לילה. מתי נודע לך שזה הטענה
- 17 של התובעת בתביעתה וזה מה שאמר לה מנהל המחלקה ?
- 18 ת. לפני הרבה חודשים.
- 19 ש. הרבה חודשים זה שנים ?
- 20 ת. יכול להיות. מתי שהוא זה נודע לי ידעתי על הטענה הזאת.
- 21 ת. פרופ' רוזנשיין פנה אליי מס' פעמים בנושא של זמינות צוות לחדר
- 22 צנתורים וכל נושא הרופאים היו דיונים בינינו בנושא אחיות הוא הופנה
- 23 למי שממונה על נושא כוננות אחיות".
- 24 לשאלת ביה"ד - רוב השאלות האלה נוגעות באמצעים, אין הקצאת
- 25 כוננות פורמלית.
- 26 נעשתה בדיקה סטטיסטית שהראתה שמיעוט המקרים קורים
- 27 האירועים בין 23:00 ל7:00.
- 28 לכן החלטנו שהקריאה בשעות משמרת לילה תהיה על פי קריאה
- 29 חריגה.
- 30 פרופ' רוזנשיין מאוד מוערך על ידי , אנחנו בשיחות חבריות ובענייני
- 31 עבודה משוחחים רבות בדרך כלל אמרתי לכשיתאפשר נעזור. (ראה

בבית-הדין האזורי לעבודה בחיפה

ס"ע 7398-04-11

- פרוטוקול מיום 20.5.15 עמ' 52-53, שורות 29-32, 1-2, 4-5, עמ' 55
שורות 15-20).
68. השתכנענו כעולה מעדויות עדי הנתבעת, כי כל הגורמים המוסמכים בנתבעת ידעו אך בחרו להעלים עין באשר לעצם ביצוע הכוננויות במשמרת לילה במחלקת צנתורים על ידי התובעת ו/או האח מרואני. בפועל הנהלת הנתבעת ידעה, כי מבוצעות כוננויות אלה אך לא מנעה ביצוע כוננויות אלה בשים לב לאופי המחלקה שפעלה 24/7 ולא טרחה להוציא הנחיות והוראות מדויקות כתובות בדבר איסור ביצוע כוננויות אלה בפועל (ככל שהיה ברור כי לא נמצאה תקינה ו/או לא ניתן תקצוב לאמור) ו/או לחילופין לתגבר במועד הרלבנטי לתביעה את צוות האחים/אחיות (שמנה רק שניים).
- יש לציין, כי הנחיות כתובות הוצגו רק לאחר התקופה הרלבנטית לתביעה בתאריך 28.03.11 במסגרתן הוגדרו שעות הכוננות והתשלום בגין והאחים/אחיות אף נדרשו לחתום על הנחיות אלה (נספח י"ד לתצהיר התובעת) וזאת בנוסף להעלאת מספר האחים/אחיות שהוכשר לעבוד במסגרת משמרת לילה.
69. כעולה מעדויות הצדדים וכפי שקבענו לעיל, בפועל נדרשה התובעת בהתאם להוראות הנתבעת להימצא בכוננות לילה כל אימת שביצעה משמרת ערב. דרישה זו של הנתבעת הייתה תנאי הכרחי לעבודת התובעת במסגרת מחלקת צנתורים אולם הנהלת הנתבעת עצמה עיניה אל מול מהות דרישה זו שהוצבה בפני התובעת נוכח פתיחת מחלקת צנתורים ל- 24 שעות ביממה, 7 ימים בשבוע וחיפשה מענה תקציבי לנושא.
70. במסגרת האמור על אף שהיה ידוע לכל, כי התובעת מבצעת בפועל כוננות לילה, סברה הנהלת הנתבעת שהפיצוי הראוי בנסיבות העניין הינו פיצוי בדמות תשלום בגין קריאת פתע.

בבית-הדין האזורי לעבודה בחיפה

ס"ע 7398-04-11

1

2

וכך העיד בעניין האמור ד"ר קינרייך:

3

4 "ש. אתה מבקש שיהיה צנתורים 24/7, איך אפשר לבקש את זה בלי

5

שיהיה צוות 24/7 ואז אתה אומר שאין לך תקציב לזה.

6

ת. כשחשבת על זה וחשבת על זה בצורה חיובית ומתוך רצון שזה

7

יתקיים חשבת איך לתת מענה לזה, ונתתי מענה תקציבי

8

לנושא.

9

ש. אם היית בא ואומר שעשית סטטיסטיקה ואין בכלל צנתורים

10

בין 23:00 ל- 07:00 והיית אומר שלא נעבוד 24/7 אבל לא אמרת

11

את זה. המשכת לדרוש 24/7 רק בלי הכוננות.

12

ת. אני ממש לא חושב ככה.

13

זה בפירוש לא.

14

במקרה הנוכחי המענה הנכון שחשבת שיהיה למקרה הזה

15

ברמת הרפואית שתהיה חריגה לשעות הלילה, זה כלי בידי בית

16

החולים... " (ראה פרוטוקול מיום 20.5.15 עמ' 56 שורות 23-32).

17

18 71. בעניין האמור העיד ד"ר קינרייך, כי טכנאי הוא כונן 24/7 וזאת בשונה מאחות

19

כפועל יוצא מהעדר הקצאת כוננות פורמלית. עולה מעדותו של ד"ר קינרייך, כי

20

ככל שמוזעק צוות מצננת הכולל בתוכו אחות הרי שאין מדובר בכוננות וזאת

21

בהעדר קו כוננויות, ובהעדר תקצוב ותקינה מתאימים. מכאן שעל פי דברי ד"ר

22

קינרייך מבלי להיכנס לשאלה באם בוצעה כוננות לילה אם לאו שכבר הוכרעה,

23

הרי שבהעדר תקצוב מתאים הוחלט שהקריאה בשעות משמרת לילה לאחיות

24

תבצע על פי קריאה חריגה, קרי קריאת פתע.

25

בבית-הדין האזורי לעבודה בחיפה

ס"ע 7398-04-11

1

2

וכך העיד ד"ר קינרייך :

3

4

"לשאלת בית הדין האם הטכנאי כונן 24/7 אני משיב שכן. לשאלה למה

5

האחות לא כוננית 24/7 אני משיב שרוב השאלות האלה נוגעות

6

באמצעים. אין הקצאת כוננות פורמלית.

7

בי"ח לא קיים קו כוננויות לאחיות בין 23:00 ל- 07:00 בהתבסס על

8

קריאה חריגה במקרים הבודדים שבהם יש צורך בקריאה חריגה

9

בלילה.

10

נעשתה בדיקה סטטיסטית שהראתה שמיעוט המקרים קורים

11

הארועים בין 23:00 ל- 07:00" (ראה פרוטוקול מיום 20.05.15 עמ' 55

12

שורות 14-20).

13

72. הנתבעת טענה, כי ככל הנראה קיים בלבול בסמנטיקה שכן בפועל התובעת

14

נדרשה לבצע קריאת פתע בשונה מכוננות בפועל. אך, כעולה מעדויות הנתבעת

15

על אף הידיעה שהאחים/אחיות נדרשו לבצע בפועל כוננות במסגרת משמרת

16

לילה לאחר ביצוע משמרת ערב הרי שהנהלת הנתבעת התעלמה מטענות

17

האחים/אחיות ועל אף שידעה שבפועל מבוצעות על ידם כוננויות לילה במחלקת

18

הצנתורים סברה, כי הפתרון הראוי בנסיבות העניין הוא תשלום בדמות של

19

קריאת פתע.

20

21

22

עדויות של דר' קינרייך :

23

24

"פרופ' רוזנשיין מאוד מוערך על ידי, אנחנו בשיחות חבריות על עניני

25

עבודה משוחחים רבות בדרך כלל אמרתי לכשיתאפשר נעזור.

26

... האמצעים מוגבלים בתפקיד הנהלה לחלק אותם בצורה נכונה בין כל

27

הצרכים ובמרבית המקרים אנחנו לא מסוגלים להעמיד אחיות כוננויות

28

בכל המקרים שבהם נדרש שירות 24/7" (ראה פרוטוקול מיום 20.05.15

29

עמ' 66 שורות 9-8, שורות 16-18).

30

בבית-הדין האזורי לעבודה בחיפה

ס"ע 7398-04-11

1

2

כמו כן ראה בעניין האמור עדותה של הגב' פטרפריינד אשר העידה :

3

4

"... אני יודעת שבזמנו כמו שאתה אומר שפרופ' רוזנשיין אמר לה

5

לעשות כוונות... שבאה אלי אחות אחראית ואמרה שיש טענה מסוג

6

כזה, אמרתי שזה מאוד ברור ויש לי 30 כוונות ערב ואין לי מעבר לזה"

7

(ראה פרוטוקול מיום 20.05.15 עמ' 64 שורות 1-8).

8

9

ובהמשך עדותה :

10

11

"ש. את שמעת את עדותו, את חושבת שהיה בלבול בסמנטיקה, האם

12

אחרי הדיון התקשרת אליו ואמרת לו שהוא אמר שיש כוונות

13

24/7 והאם שאלת אותו האם אכן יש כוונות 24/7 או שהוא טעה

14

בסמנטיקה?

15

ת. הוא ישב אצלי במשרד (הכוונה לפרופ' רוזנשיין – א.ק.), אני לא

16

זוכרת מתי ואני אמרתי לו והבהרתי את עצמי עוד פעם שיש 30

17

כוונות ערב והשאר קריאת פתע. הוא ידע מזה והיה צריך

18

במסגרת הזו להסתדר במחלקה הלוואי שהיה לי יותר.

19

ת. קודם כל מאוד אכפת מאחיות שלי, זה לא שבדקתי או שלא

20

בדקתי. אתה קצת סוטה למקום אחר.

21

פרופ' רוזנשיין שישב אצלי בחדר אמרתי לו שיש 30 כוונות

22

ערב ואין יותר. הוא דיבר על תקציב אולי מפה ואולי משם,

23

אמרתי שאין יותר. ואנחנו נמשיך עם אותו נוהג עוד מ- 2004

24

שיש לנו בעיה, שאין כוונות לילה וניסינו כל פתרון אפשרי,

25

בהתחלה נתנו במקום 4 שעות השלמנו את המשמרת, וגם פה לא

26

היתה שביעות רצון, כן הלכנו לקראתה אבל זה מה יש" (ראה

27

פרוטוקול מיום 20.05.15 עמ' 67 שורות 13-15, שורות 23-27).

28

בבית-הדין האזורי לעבודה בחיפה

ס"ע 7398-04-11

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29

עוד העידה הגב' פטרפריינד :

"אני לא הופתעתי מהביטוי שלו (כך במקור, הכוונה לפרופ' רוזנשיין – א.ק.) שהוא אמר כוננות. אני חושבת שיש פה באמת בלבול במילים כוננות לזמינות, מזה לא הופתעתי (כך במקור, הצ"ל הופתעתי – א.ק.) כי אני ידעתי שהוא רוצה שהחדר יהיה זמין 24/7" (ראה פרוטוקול מיום 20.05.15 עמ' 69 שורות 12-13).

73. כעולה מעדויות הנתבעת (עדותו של ד"ר קינרייך ועדותה של הגב' פטרפריינד) בפועל לאורך כל השנים הייתה הנהלת הנתבעת ערה לכך, כי התובעת כחלק מצוות מצנתר המוקפץ במסגרת כוננות משמרת לילה, מבצעת כוננות בפועל ואינה מקבלת תוספת כוננות, אך לא מצאה פתרון תקציבי לתשלום התוספת והבהירה באופן חוזר ונשנה, כי כאשר ימצא פתרון תקציבי יתוגמלו הכוננים בהתאם, כאשר לאותה עת נמצא הפתרון בדמות תוספת בגין קריאת פתע.

74. עולה מעדותה של הגב' פטרפריינד כמו גם מעדותו של ד"ר קינרייך, כי דרישתו של פרופ' רוזנשיין לקיומם של כוננים ובדגש על כוננים שזהותם ידועה במסגרת משמרת לילה, הייתה ידועה לכל. כך עלה במסגרת השיחות הרבות שנוהלו בין הגורמים השונים לרבות הגב' פטרפריינד ופרופ' רוזנשיין.

75. עדויות אלה של עדי הנתבעת אינם מעלים ספק באשר לידיעת הנהלת הנתבעת, כי בפועל בוצעו על ידי התובעת והאח מרואני כוננויות לילה במחלקת צנתורים כאשר לטענת הנתבעת ניהלה אותם תקציבית כתשלום בגין קריאת פתע.

בחדר הצנתורים היה צוות כוננות סביב השעון שכלל רופא כונן צנתר, טכנאי רנטגן וגם אח/אחות, כך שלא ייתכן שרק האח/האחות החל משעה 23:00 אינו כונן אלא רק זמין בעוד שיתר חברי הצוות כוננים

בבית-הדין האזורי לעבודה בחיפה

ס"ע 7398-04-11

- 1
- 2 76. שוכנענו שהנהלת בית החולים ידעה היטב, כי מאז הגיע פרופ' רוזנשיין לנהל את
- 3 המחלקה הקרדיולוגית החל חדר הצנתורים לעבוד סביב השעון משך 24 שעות
- 4 ביממה כל ימות השבוע (ראה דבריו של ד"ר קינרייך פרוטוקול מיום 20.05.15
- 5 שורה 19) ומאז להפעיל כוננות של רופא כונן צנתורים על פני כל שעות היממה
- 6 (ראה סיכום פגישה בנושא כוננויות בחדר צנתורים מתאריך 16.07.14 הוגש
- 7 כמוצג נ/12).
- 8
- 9 ברוב המקרים פונים לרופא כונן צנתורים לא לצורך התייעצות אלא לצורך
- 10 הקפצתו בבהילות בכדי שיבצע צנתור. אם צריך להתייעץ בנושא קרדיולוגי
- 11 במהלך הלילה לא יפנו בדרך כלל לרופא כונן צנתורים, אלא ההתייעצות תעשה
- 12 בין הרופא התורן במחלקה הקרדיולוגית לבין הכונן במחלקה הקרדיולוגית זאת
- 13 בניגוד לרופא כונן צנתורים שאם כבר פונים אליו ככונן צנתורים הפניה אליו
- 14 נעשית לצורך הקפצתו (ראה דבריו של פרופ' רוזנשיין בפרוטוקול מיום
- 15 18.03.15 עמ' 30).
- 16
- 17 מעצם העובדה שבית החולים מחזיק רופא כונן צנתורים 24/7 שהפניה אליו
- 18 במסגרת הכוננות שלו היא לרוב ובדרך כלל לצורך הקפצה (הדברים נכונים
- 19 בעיקר לגבי כוננות בשעות הלילה), מאליו ברור שההקפצה היא לא הקפצה של
- 20 הרופא כונן הצנתורים בלבד, אלא של כל צוות הכוננות הכולל גם טכנאי רנטגן
- 21 וגם אח/אחות.
- 22
- 23 לא ניתן להפעיל צוות כוננות או כוננות צנתורים כאשר באותו צוות ממש יש
- 24 רופא כונן צנתורים סביב השעון, יש טכנאי רנטגן כונן סביב השעון, אך האחות
- 25 זמינה לפי קריאות פתע, שאז צריך לחפש אחות שתהיה מוכנה להגיע לפי קריאת
- 26 פתע וכך חולף הרבה יותר מידי זמן.
- 27
- 28 הנהלת בית החולים ידעה, כי מאז הגיעו של פרופ' רוזנשיין לבית החולים, עובד
- 29 חדר הצנתורים 24 שעות ביממה שבוע ימים, תוך שהיא משלמת לצורך כך עבור
- 30 כוננות של רופא כונן צנתורים על פני כל שעות היממה ומשלמת לצורך כך עבור
- 31 כוננות של טכנאי רנטגן על פני כל שעות היממה ואין זה סביר שבנסיבות אלו

בבית-הדין האזורי לעבודה בחיפה

ס"ע 7398-04-11

- 1 היא לא ידעה שגם אותה אחות שחייבת להיות כלולה בצוות כוננות אינה כוננית
- 2 רק משום שאותה הנהלה משלמת לה עבור הכוננות שלה בשעות הלילה לפי
- 3 קריאות פתע ולא תוספת "כוננות".
- 4
- 5 אין פה עניין סמנטי של זמינות 24/7 בחדר הצנתורים כפי שמנסה הנתבעת
- 6 לטעון, אלא כוננות 24/7 של צוות חדר הצנתורים שהנהלת בית החולים משלמת
- 7 עבור כוננות זו סביב השעון לרופא צנתר, לטכנאי רנטגן, אך רק לאחות שמהווה
- 8 חלק בלתי נפרד מצוות הכוננות משולמת תוספת הכוננות רק עד השעה 23:00.
- 9
- 10 77. השתכנענו, כי כל הגורמים המוסמכים בנתבעת ידעו על הצורך בכוננות, דרשו
- 11 אותה בפועל כחלק ממדיניות היחידה, אך בחרו להעלים עין באשר לעצם ביצוע
- 12 הכוננויות במשמרת לילה במחלקת צנתורים על יד התובעת והאח מרואני.
- 13 מאחר והנתבעת במועד הרלבנטי לתביעה לא תגברה את צוות האחים/אחיות
- 14 (שמנה רק שנים) שהיו חלק מצוות מצנתר של משמרת לילה, ולאור דרישת
- 15 הנתבעת לדעת מראש מי מבצע כוננות נתונה הרי שלא ניתן לדבר על קריאת פתע
- 16 כמשמעותה בפסיקה הנדרשת להתבצע באופן אקראי.
- 17
- 18 78. אנו מודעים לכך שהנתבעת ככולה בתקציב המהווה מסגרת להתנהלותה
- 19 הכספית אולם סבורים אנו, כי על הנתבעת לכלכל צעדיה כך שלא תמצא במצב
- 20 שמחד תדרוש מעובדיה לבצע מטלה ומאידך תטען להעדר כיסוי תקציבי למימון
- 21 המטלה. בעניין האמור מאמצים אנו דעתו של כב' הנשיא (בדימ') ר. כהן כפי
- 22 שהובעה במסגרת פסק דין ס"ע (ח-י) 10915-02-11 הסתדרות המהנדסים
- 23 בישראל נ. מדינת ישראל המשרד להגנת הסביבה. וכפי שנקבע שם:
- 24 "חובתה של המדינה המעוגנת בעקרונות תום הלב, ההגינות והשקיפות
- 25 הנדרשת ביחסי עובד מעביד – להימנע מלדרוש מכונני החומ"ס לבצע
- 26 כוננויות חומ"ס שאין לה תקציב לממן. אם דרשה היא ביצוען לשלם
- 27 עבור הביצוע."
- 28
- 29 דברים אלה יפים גם בענייננו.
- 30

בבית-הדין האזורי לעבודה בחיפה

ס"ע 7398-04-11

1

2

האם הדרישה לכוננות כאמור נעשתה על ידי גורם מוסמך?

3

4 79. מששוכנענו, כי בכל הזמנים הרלוונטיים לתביעה הייתה הנהלת בית החולים
5 מודעת להפעלת כוננות האחיות בחדר הצנתורים סביב השעון 24/7 מאז הגיע
6 פרופ' רוזנשיין לנהל המחלקה הקרדיולוגית ופשוט נקטה במדיניות של
7 "התעלמות מדעת" הרי שמעצם עובדה זו, כאשר מחד ההנהלה נהנית מהמטלה
8 שהוטלה על התובעת אך מאידך טוענת להיעדר תקצוב בגין מטלה זו, ודאי שאין
9 לאפשר לאותו גורם מוסמך בהנהלת בית החולים שמתנהל בחוסר הגינות כלפי
10 התובעת להסתתר היום מאחורי טענה שהדרישה מהתובעת לבצע כוננות לילה
11 לא נעשתה על ידי גורם מוסמך.

12

13 80. כפי שקבענו לעיל, הנתבעת העמידה את התובעת במצב שבו זו נדרשה וחויבה
14 לבצע כונניות לילה. בנסיבות העניין הננו סבורים, כי לאחות האחראית
15 במחלקה, הגב' לזרוביץ' ולפרופ' רוזנשיין הייתה סמכות נחוצה לדרוש ולאשר
16 את הכוננויות. בנוסף לכך, הרי שכעולה אף מעדותם של כל העדים שהעידו נושא
17 הכוננויות עלה באופן חוזר ונשנה והיה ידוע לכל הגורמים המוסמכים בבית
18 החולים לרבות הגב' פטרפרוינד, האחיות הראשית במרכז הרפואי בני ציון.
19 האמור עולה גם מהתכתובות לגבי פטרפרוינד, ומשיבות הצוות אשר תועדו
20 בפרוטוקולים שאף חלקם הועברו גם לגבי פטרפרוינד כפי שעלה אף מעדויות
21 עדי הנתבעת.

22

23 81. בהעדר הוראה מפורשת בכתב המקובלת על כלל הגורמים בנתבעת האוסרת על
24 התובעת לבצע כוננויות אלה רשאית הייתה התובעת להסתמך על המצג שהוצג
25 לה על ידי הנתבעת לפיו נושא הכוננויות ותקצובן מטופל על ידי הנתבעת. לא
26 יכול להיות חולק שעל סמך מצג זה שהוצג לתובעת שהנושא נבחן על ידי
27 הגורמים השונים, הסכימה התובעת לביצוע הכוננויות שינתה זו את מצבה לרעה
28 והעמידה את עצמה לרשות הנתבעת במועדים ובשעות שנקבעו על ידי הנתבעת.

29

30

בבית-הדין האזורי לעבודה בחיפה

ס"ע 7398-04-11

82. באותה תקופה שנמשכה כשמונה שנים היו רק שני אחים/אחיות כונני לילה
בחדר הצנתורים והם התובעת והאח מילאד אשר החליפו זה את זה ובכל פעם
מי שעבד במשמרת ערב היה ממשיך לכוונות לילה. בפעמים בהן היה זה תורה
של התובעת להיות כוננית לילה אך היא לא הייתה יכולה לבצע כוננות זו בשל
חפיפה עם עבודתה בבית חולים רמב"ם היא תמיד נהגה לדאוג לכך שהאח
מילאד יהיה כונן במקומה ובכל מקרה שכזה ידעו את הנוגעים בדבר במחלקה
(ראה עדותו של האח מילאד בעמ' 37-38 לפרוטוקול ועדותה של התובעת בעמ'
26 לפרוטוקול).

במהלך דיון ההוכחות עלה בידי בא כוח הנתבעת להראות 14 מועדים שונים
בהם הייתה התובעת רשומה בכוונות אולם באותה עת עבדה במרכז רפואי
רמב"ם (ראה עמ' 23 לפרוטוקול).
בנסיבות אלו, יש לקזז מתביעתה של התובעת את התשלום לתוספת כוננות בגין
כל אחד מ-14 המועדים הנ"ל, כך שאם בגין כל משמרת לילה בה הייתה התובעת
כוננית היא תובעת סך של 303.5 ₪ הרי שבגין 14 משמרות יש לקזז מתביעתה
את הסך של 4,249 ₪.

לסיכום:

83. הגענו למסקנה, כי התמלאו בענייננו כל התנאים להיעתר לתביעת התובעת.
התובעת אכן נדרשה לבצע כוננויות לילה שכן הייתה חלק בלתי נפרד מצוות
הכוונות בחדר הצנתורים שכלל רופא צנתר, טכנאי רנטגן ואח/אחות. הסיווג
הנכון במקרה דנן של עבודת הלילה הינו כוננות לילה ולא קריאת פתע כאשר
הקריאה לביצוע כוננות זו נעשתה על ידי הגורם המוסמך.

הסעדים:

84. משמצאנו, כי התובעת זכאית לתוספת כוננות כל שנותר לנו לדון הוא בגובה
הסעד הנתבע.

בבית-הדין האזורי לעבודה בחיפה

ס"ע 7398-04-11

- 1
 - 2
 - 3
 - 4
 - 5
 - 6
 - 7
 - 8
 - 9
 - 10
 - 11
 - 12
 - 13
 - 14
 - 15
 - 16
 - 17
 - 18
 - 19
 - 20
 - 21
 - 22
 - 23
 - 24
 - 25
 - 26
 - 27
85. באשר לתשלום בגין כוננות נקבעו ההוראות הבאות במסגרת ההסכם הקיבוצי מיום 21.10.79:
3. עובד בכוננות זכאי לתשלום עבור זמן הכוננות כלהלן:-
- א. (1) ימי חול 2/3 משכר שעה עבור כל שעת כוננות;
(2) ימי שבת ומועד – 6/7 משכר שעה עבור כל שעת כוננות.
- ב. נקרא עובד בכוננות להתייצב למקום העבודה לשם מילוי תפקיד יהיה זכאי לתמורה, עבור זמן שהותו בתפקיד, בשעות נוספות לפי פסקה 27.21 בתקשי"ר תמורה זו ניתנת במקום התמורה עבור הכוננות בשעות אלה..."
86. יש לציין, כי הנתבעת מצידה נמנעה מליתן תחשיבים מטעמה.
87. משנמצא, כי התובעת זכאית לתוספת כוננות ומאחר שהתביעה לרכיב זה מכומתת על בסיס הוראות ההסכם הקיבוצי שאינן שנויות במחלוקת ומשלא הציגה הנתבעת חישוב נגדי לחישובי התובעת, התביעה מתקבלת כמעט במלואה (בניכוי סך של 4,249 ₪ כאמור בסעיף 82 לעיל).
- משכך, תשלם הנתבעת לתובעת סך של 227,643 ₪ בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כחוק מיום הגשת התביעה ועד ליום התשלום בפועל.
88. כמו כן, תישא הנתבעת בהוצאות התובעת ובשכ"ט עו"ד בסך כולל של 15,000 ₪.
- הסכומים ישולמו תוך 30 יום.

בבית-הדין האזורי לעבודה בחיפה

ס"ע 7398-04-11

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11

89. לצדדים זכות ערעור לבית הדין הארצי בתוך 30 יום מיום קבלת פסק דין זה.

ניתן היום, 23.05.16, בהעדר הצדדים ויישלח אליהם.

אורי קידר
נציג מעסיקים

אלכס קוגן – נשיא

אלי רומאני
נציג עובדים

12
13